

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003489

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-12-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шутов Дмитро Олександрович

2. Dmytro O. Shutov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Дата захисту: 15-01-2025

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіт, Історія

Місце роботи здобувача: Кременчуцька гімназія №24 Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області

Код за ЄДРПОУ: 24830522

Місцезнаходження: просп. Полтавський, 13, Кременчук, Кременчуцький р-н., 39627, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.120.25

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет імені Альфреда Нобеля"

Код за ЄДРПОУ: 20201672

Місцезнаходження: вул. Січеславська Набережна, буд. 18, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет імені Альфреда Нобеля"

Код за ЄДРПОУ: 20201672

Місцезнаходження: вул. Січеславська Набережна, буд. 18, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.15.25, 14.37.29, 14.01.45, 14.01.79, 14.07.06

Тема дисертації:

1. Розвиток професійної компетентності вчителя історії профільної школи засобами самоосвіти
2. The Professional Competence Development of a Specialized School History Teacher by Means of Self-Education

Реферат:

1. У дисертаційній роботі подано теоретичне обґрунтування й запропоновано практичне розв'язання наукової проблеми розвитку професійної компетентності вчителя історії профільної школи засобами самоосвіти, що знайшло відображення в науковому обґрунтуванні й експериментальній перевірці організаційно-методичних умов розвитку професійної компетентності вчителя історії профільної школи засобами самоосвіти. Уточнено сутність і компонентний склад досліджуваного феномена. Подано авторське визначення поняття «професійна компетентність вчителя історії профільної школи», а саме: інтегративне особистісно-професійне утворення особистості, що охоплює глибокі знання з теорії навчання та виховання, дисциплінарні знання, необхідні для викладання історії, досвід навчально-методичної роботи, здатність ефективно виконувати функції згідно з вимогами фаху й об'єктивно оцінювати власну діяльність, що виявляється у прагненні до власного професійного розвитку. Виокремлено три рівні розвиненості

професійної компетентності вчителя історії профільної школи: високий, середній, низький. Обґрунтовано дидактичний потенціал засобів самоосвіти в процесі професійного розвитку вчителя історії профільної школи. Установлено, що самоосвіта виступає ключовим інструментом, спрямованим на підтримку та підвищення рівня розвиненості професійної компетентності вчителя історії профільної школи.

2. The dissertation provides a theoretical justification and proposes a practical solution to the scientific problem of professional competence developing of a specialized school history teacher through self-education, which is reflected in the scientific substantiation and experimental verification of the organizational and methodological conditions for the professional competence development of a specialized school teacher history through self-education. The essence and component composition of the studied phenomenon are clarified. The author's definition concept of "professional competence of a specialized school history teacher" is presented, namely: integrative personal and professional education of a person, which includes in-depth knowledge of the theory of education and upbringing, disciplinary knowledge necessary for teaching history, experience in teaching and methodological work, the ability to effectively perform functions in accordance with the requirements of the specialty and objectively evaluate their own activities, which is manifested in the desire for their own professional development. Three levels of professional competence development of a history teacher at a specialized school are distinguished: high, medium, and low. The didactic potential of self-education tools in the professional development process of a specialized school history teacher is substantiated. It has been established that self-education is a key tool aimed at supporting and improving the professional competence development level of a specialized school history teacher.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0117U000784, 0122U200059

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Москалик Г., Шутов Д. Філософське пізнання соціокультурної природи самоосвіти. Сучасні тенденції стійкого фінансово-економічного розвитку та механізми їх реалізації в глобальному вимірі : монографія [за заг. ред. Т.М. Болгар]. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля. 2020. С. 210–217. URL: https://duan.edu.ua/images/News/UA/Departments/Finance/2020/Monograph_2020.p df
- 2. Шутов Д.О. Розвиток професійної компетентності вчителя історії профільної школи : метод. рекомендації. Кременчук : КрНУ імені Михайла Остроградського, 2020. 80 с.
- 3. Шутов Д. Застосування художніх творів на уроках історії як засіб формування компетенції вчителя історії. Імідж сучасного педагога. 2019. № 3. С. 81–85. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2019-3\(186\)-81-85](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2019-3(186)-81-85)
- 4. Шутов Д.О. Професійна компетентність вчителя історії профільної школи як суб'єкта освітнього процесу. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2019. № 66. С. 119–126. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.66-1.24>
- 5. Шутов Д. Структура та складові професійної компетентності вчителя історії профільної школи. Теорія і практика управління соціальними системами. 2019. № 4. С. 3–15. DOI: <https://doi.org/10.20998/%25x>
- 6. Szutow D. Важливість організаційно-педагогічних умов як фундаменту розвитку професійної компетентності вчителів історії профільної школи. Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Gospodarki. Seria: Edukacja – Rodzina – Społeczeństwo. 2020. № 5. С. 193–207. URL: <https://open.icm.edu.pl/server/api/core/bitstreams/926cdd64-6bc1-4953-960c-a5f6c7df68a0/content>

- 7. Shutov D., Anosova A., Krychivska O., Vorona A., Solodka L. Implementation of self-education principles as a background of quality professional education. *Journal for Educators, Teachers and Trainers*. 2022. No. 13 (3). Pp. 146– 158. DOI: 10.47750/jett.2022.13.03.015 URL: https://digibug.ugr.es/bitstream/handle/10481/79598/146-158_JETT1303015%2B%2BID%2B%2B868.pdf?sequence=1&isAllowed=y (Web of Science)
- 8. Шутов Д.О. Проблема мотивації учнів з девіантною поведінкою на уроках історії. Імідж сучасного педагога. 2016. № 3. С. 56–59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/isp_2016_3_17
- 9. Шутов Д. Теоретичне обґрунтування структурно-функціональної моделі розвитку професійної компетентності вчителів історії профільної школи з опорою на самоосвіту. *Virtus*. 2020. № 49. С. 199–207. URL: <http://virtus.conference-ukraine.com.ua/Journal49.pdf>
- 10. Шутов Д. Професійна компетентність вчителя історії профільної школи як суб'єкта освітнього процесу. *Наукові праці МАУП. Педагогічні науки*. 2022. Вип. 2 (53). С. 53–60. DOI: <https://doi.org/10.32689/maup.ped.2022.2.8>
- 11. Шутов Д.О. Адаптація молодого вчителя у педагогічному колективі як основний рушій його професійного становлення. *Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм : матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Кременчук, 18 березня 2016 р.)*. Кременчук, 2016. № 1. С. 22–25.
- 12. Шутов Д.О., Москалик Г.Ф. Девіантна поведінка – психолого- педагогічна проблема. *Проблеми та перспективи розвитку регіональної економіки : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. аспірантів, молодих учених та науковців (м. Кременчук, 21 квітня 2016 р.)*. Кременчук, 2016. № 11. С. 71.
- 13. Шутов Д.О. «Потенційний» вчитель як елемент системи освітнього простору. *Модернізація змісту освіти в контексті полікультурного середовища : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кременчук, 23–24 листопада 2017 р.)*. Кременчук, 2017. № 1. С. 43–44.
- 14. Шутов Д.О. Метод проектів як елемент прояву особистісно- орієнтованого навчання. *Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Кременчук, 24 лютого 2017 р.)*. Кременчук, 2017. № 3. С. 17–20
- 15. Шутов Д.О. Проблеми адаптації молодого вчителя до професійної діяльності. *Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм : матер. III Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Кременчук, 02 березня 2018 р.)*. Кременчук, 2018. № 3. С. 155–160.
- 16. Шутов Д.О. Ведення блогу як засіб для професійного зростання вчителя. *Актуальні проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки та техніки в умовах інтеграції України в Європейський науково-виробничий простір : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Кременчук, 14 січня 2019 р.)*. Кременчук, 2019. С. 100–102.
- 17. Шутов Д.О. Діяльність вчителя історії профільної школи як суб'єкта освітніх процесів в контексті ідей толерантності та гуманізму – актуальних принципів сучасного цифрового суспільства. *Публічне управління в системі координат: демократія, децентралізація, місцеве самоврядування : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Мелітополь, 18 жовтня 2019 р.)*. Мелітополь, 2019. С. 99–102.
- 18. Шутов Д.О. Самоосвіта як елемент розвитку громадянської компетентності молодого вчителя. *Модернізація змісту освіти в контексті полікультурного середовища та реалізації ідей нової української школи : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кременчук, 15–16 березня 2019 р.)*. Кременчук, 2019. № 2. С. 157.
- 19. Шутов Д.О. Фактори зростання педагогічної компетентності молодого вчителя як загальнопрофесійна проблема. *Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Кременчук, 15 березня 2019 р.)*. Кременчук, 2019. № 4. С. 93–96.
- 20. Шутов Д. *Готовність вчителя історії профільної школи до самоосвітньої діяльності. Religion, Religiosity, Philosophy and the Humanities in the Modern Information Space: National and International Aspects: materials of the XXI International scientific and practical conference (December 14–15, 2020)*. 2020.

№ 11. С. 44–49.

- 21. Шутов Д. Інклюзивна компетентність як мета професійного саморозвитку вчителя середньої школи. Модернізація змісту освіти в контексті полікультурного середовища та формування інклюзивної компетентності в сучасній школі: матер. III Міжнар. науково-практ. конф. (м. Кременчук, 21 квітня 2021 р.). Кременчук, 2021. С. 37.
- 22. Шутов Д.О., Лебідь О.В. Самоосвіта як наукова категорія: філософський, психологічний та соціологічний контексти. Education and science of today: intersectoral issues and development of sciences: proceeding II Internat. Scien. and Pract. Conf. (Cambridge, UK, October 29, 2021). Cambridge, United Kingdom «P.C. Publishing House»; Vinnytsia, Ukraine «Yevropeiska naukova platforma», 2021. Vol. 2. pp. 72–73.
- 23. Шутов Д.О. Розвиток професійної компетентності вчителя в умовах реформи НУШ. Модернізація змісту освіти в контексті полікультурного середовища для досягнення цілей сталого розвитку в умовах невизначеності: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кременчук, 19 квітня 2023 р.). Кременчук, 2023. С. 59–60.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лебідь Ольга Валеріївна
2. Olha V. Lebid

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6861-105X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет імені Альфреда Нобеля"

Код за ЄДРПОУ: 20201672

Місцезнаходження: вул. Січеславська Набережна, буд. 18, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трубавіна Ірина Миколаївна
2. Iryna M. Trubavina

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1057-430X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”**Код за ЄДРПОУ:** 02125240**Місцезнаходження:** , Луганськ, 91011, Україна**Форма власності:****Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мешко Галина Михайлівна
2. Halyna M. Meshko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка**Код за ЄДРПОУ:** 02125544**Місцезнаходження:** вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Гриценко Андрій Петрович
2. Andrii P. Hrytsenko

Кваліфікація: д.пед.н., доцент, 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9107-1394**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

